

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. VI. Solutio objectionum contra rationem formalem, sub qua Spei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

TOM. II.

*Nam virtus
præter Spem
hoc modo
sentit in
Deum.*

*Diversa est
ratio sperandi
beatitude
ad Deum
& à crea-
tura.*

VII.
*Virtus
ostenditur
Deum ut
causam ef-
ficientem
esse moti-
vum for-
male Spei.*

*Seclusa con-
cessione bea-
titudinis &
mediorum,
elicere non
possumus
actum Spei.*

intendunt, nunquam tamen explicant rationem objectivam Spei, quin affirmant eam duo respicere, bonum scilicet obtinendum, & Deum, à quo obtineatur, & æquè primò utrumque. Confirmatur primò: Deus quippe ut est principium auxiliorum, quibus possumus consequi beatitudinem, est motivum formale cui innititur aliqua virtus Theologica, & cum hæc virtus non possit esse Fides, neque Charitas, utpote quæ distincta habent motiva, neque alia ab eis & à Spe, quia darentur quatuor virtutes Theologales, sequitur apertè eam esse Spem. Confirmatur secundò: Sperare siquidem beatitudinem aut quoddamque bonum à creaturâ, vel à Deo magnam causat diversitatem in actu voluntatis, ergo ad formalissimam rationem huius Spei pertinet respicere bonum à Deo obtinendum.

Probatur tertio: Roganti quippe cur speramus beatitudinem supernaturalem, respondendum est quia Deus eam dat, & auxilia, quibus eam promereamur, ergo Deus ut causa efficiens est motivum formale cui Spes innititur: consequentia patet, eadem namque est ratio cui innititur Spes, & ratio propter quam speramus, sicque dicimus Deum ut revelantem mysteria credenda, esse rationem motivam cui innititur Fides, quia hoc assignatur ut ratio propter quam credimus, cum ad similem interrogationem respondemus: idem est de medio demonstrativo respectu assensus scientifici. Antecedens probatur, tum quia seclusa concessione horum auxiliorum, non possemus habere actum Spei circa beatitudinem supernaturalem, & eâ positâ possumus, ergo adæquata ratio habendi actum Spei est beatitudinis & horum auxiliorum concessio: tum quia juxta nullam ex aliis sententiis huic interrogationi congruè responderi potest.

SECTIO SEXTA.

Solutio objectionum contra rationem formalem sub qua Spei.

I.
*Quamvis
ad Spem re-
quiratur
difficultas,
hæc tamen
non est ob-
jectum for-
male Spei.*

*Ad actum
Spei requi-
ritur aliquid
quod volun-
tatem allu-
ciat.*

II.
*Quamvis
misericordia
& alia per-
fectiones ibi
recessita
conferant
ad Spem,
non tamen*

AD fundamentum primæ sententiæ constat ex dictis, licet enim concedatur ad actum Spei requiri difficultatem, eo quod ubi non est difficultas, non est motus, quo erigatur animus ad eam superandam, ea tamen non potest esse ratio movens & alliciens, cum potius voluntatem deterreat à consecutione objecti, ut ait D. Thomas 1. 2. quæst. 23. art. 2. his verbis: *Bonum autem arduum, sive difficile, habet rationem ut in ipsum tendatur, in quantum est bonum, & ut ab ipso recedatur, in quantum est arduum & difficile.* Et quisque in se experitur eò se magis à prosecutione retrahi, quò major est difficultas, nisi aliunde facilitetur, ut dicitur latius infra. Debet ergo esse aliqua ratio, qua objectum reddatur possibile, non obstante difficultate. Ad confirmationem; nego antecedens nisi accedat possibilitas per divinum auxilium.

Ad primam rationem secundæ sententiæ respondeo, Spem inniti misericordiæ divinæ tanquam medio præsupposito conducenti ad beatitudinem consequendam; idemque dicendum est de aliis virtutibus, non verò quod sint objectum formale, & hoc tantum voluit Concilium, idque innunt Scripturæ, quamvis hæc intelligi possunt de Deo ut causâ efficiente, quo modo spe-

ctat ad objectum formale, ut diximus. Quid sunt objectum autem intendat Divus Thomas ostendimus in probatione secundæ nostræ conclusionis, Sectione præcedente. Et per hoc patet etiam ad secundum, licet enim Spes respiciat Deum ut liberalem, potentem, &c. illa tamen non se habent ut objectum, sed ut media prærequisita, ut velit ac possit conferre, sicque merito ab eo sperare possumus.

Ad fundamentum tertiæ sententiæ idem est dicendum, promissionem scilicet & iustitiam habere se præsuppositivè tantum ad objectum formale, nostro modo concipiendi. Ad fundamentum quartæ dico, rectè probare intentum quoad arduitatem, si sumatur pro difficultate in obtinendo, non autem si sumatur pro eo quod est ab alio, à Deo scilicet per ejus auxilia acquirendum. Ad argumentum Vasquez, in quantum contra nos facit, constat ex dictis.

Quæres, quo pacto inter se differant Spes & desiderium? Dico in hoc differre, quòd Spes respiciat objectum non solum ut absens, sed etiam ut arduum, & possibile, quod tamen non includitur in objecto simplicis desiderii, si quando autem difficultas spectari videatur à desiderio, ut quando propter eam hoc augetur, id solum est quasi occasionaliter, sicut etiam excitari interdum solet desiderium ex prohibitione objecti, quæ tamen non includitur in illius objecto, bona siquidem à nobis nonnunquam, quò difficiliora, eò majora apprehenduntur, magisque desiderantur, ex quo tamen non fit arduitatem illam esse conditionem necessariam illius objecti.

SECTIO SEPTIMA.

Quid sit objectum materiale Spei, seu quæ liceat sperare.

ILLA, quæ sperantur sunt objecta materialia Spei, sicut quæ creduntur Fidei, quemadmodum ergo omnia quæ cadere possunt sub objecto formali Fidei, primâ scilicet veritate revelante, sunt materialia Fidei objecta, ita in præsentia quæ cadere possunt sub objecto formali Spei, beatitudinis scilicet propriæ, acquisibilis à Deo, vel ut ordinata ad tale bonum, sunt objecta materialia Spei, & à Deo peti possunt. Quâ de causâ Sanctus Augustinus in Enchir. cap. 114. & 115. Tom. 3. ait omnia contineri in oratione Dominicâ: *Septem, inquit, petitiones continet Dominicâ oratio, quarum in tribus æterna possuntur, in reliquis temporalia, quæ tamen propter æterna consequenda sunt necessaria: & in Epistolâ 121. de his petitionibus ait: Liberum est aliis atque aliis verbis, eadem tamen in orando dicere, sed non debet esse liberum alia dicere.* Videatur Canisius in Summâ cap. 2. de Spe.

Quia tamen hæc bona varia sunt, ideo claritatis gratia ad specialia descendimus: & quidem cum supra dixerimus beatitudinem nostram esse objectum principale, de aliis præcipuè procedit quæstio, an ad illa, quæcumque sint, prout conducent ad beatitudinem, se possit extendere virtus Spei, sicut Charitas non solum se extendit ad Deum, & pulchritudinem ejus amandam, ut resultat ex omnibus ejus attributis, sed etiam ad singula, & amat Deum ut justum, ut misericordem, &c. imò & ad proximum, quatenus parti-

*III.
Promissio &
iustitia Dei
ad Spem præ-
requiritur.*

*IV.
Spes respicit
objectum,
non solum
ut absens,
sed etiam ut
arduum,
quod non
facit desi-
derium.*

*I.
Quamvis
concedenda
sint objecta
materialia
Spei.*

*Omnia in
Oratione
Dominicâ
contineri
ait S. Au-
gustinus.*

*II.
Ad quam
præter bea-
titudinem
extendere se
possit virtus
Spei.*